

प्रेस नोट

महाराष्ट्र कांदळवन आणि सागरी जैवविविधता संवर्धन प्रतिष्ठानाच्या नियामक मंडळाची तिसरी बैठक दिनांक २७/१०/२०२० रोजी कांदळवन प्रतिष्ठानाच्या बॅलार्ड इस्टेट येथील कार्यालयात संपन्न झाली.

या बैठकीचे अध्यक्ष मा. वनमंत्री, श्री. संजय राठोड होते व खालील सदस्य उपस्थित होते.

- मा. श्री. वैभव नाईक, विधानसभा सदस्य
- मा. श्री. मिलींद म्हैसकर, प्रधान सचिव (वने), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- मा. श्री. एन. रामबाबू, प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन बल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
- मा. श्री. एम. के. राव, प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
- अध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य जैवविविधता मंडळ, नागपूर.
- श्री. एन वासुदेवन, व्यवस्थापकीय संचालक, एफ.डी.सी.एम.लिमिटेड, नागपूर
- श्री. वीरेंद्र तिवारी, अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (कांदळवन कक्ष), मुंबई
- श्री. सुनील लिमये, अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव) पश्चिम, मुंबई .
- श्री. अतुल पाटने, आयुक्त मत्स्यव्यवसाय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
- कमांडर, कोस्ट गार्ड रिजन (पश्चिम) मुंबई.
- श्री. रामदास संधे, अध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य, मच्छिमास सहकारी संघ मर्यादित

या बैठकीत खालील महत्वपूर्ण निर्णय घेण्यात आले.

१. कांदळवन प्रतिष्ठानाच्या अर्थसंकल्पातील कांदळवन संवर्धन आणि संरक्षण, शाश्वत उपजीविका प्रकल्प, संशोधन प्रकल्प, क्षमता बांधणी, जनजागृती, किनारी व सागरी जैवविविधता संवर्धन उपाय, किनाऱ्यावर वाहून येणाऱ्या सागरी जीवांचे व्यवस्थापन, इ. कामांवर २१ कोटी निधी खर्च करण्यास मान्यता दिली गेली.
२. कांदळवन प्रतिष्ठान, महाराष्ट्र राज्य मत्स्य विभागाच्या मदतीने उभादांडा वेंगुर्ला येथे बहू प्रजातीय उबवणी केंद्र उभारणार आहेत. या करिता एकूण २१ कोटींचा निधी लागणार असून त्या मधील बारा कोटींचा निधी हा कांदळवन प्रतिष्ठाना मार्फत दिला जाणार आहे आणि उर्वरित निधी राज्य मत्स्य विभागान्वये विविध राष्ट्रीय संस्था व योजनांमार्फत देण्यात येणार आहे. सदर केंद्रात खेकडे, कालवे, शिंपले आणि जिताडा मास्यांकरिता स्वतंत्र केंद्रे तयार करण्यात येतील. ज्या मुळे संबंधित उपजीविका प्रकल्पांना चालना मिळेल.
३. कांदळवन संवर्धन व संरक्षणाकरिता महाराष्ट्र सुरक्षा परिषदेच्या ११७ सुरक्षा रक्षकांची नियुक्ती केली होती, त्यात वाढ करून १८३ सुरक्षा रक्षकांची नेमणूक करण्यास मान्यता मिळाली आहे.
४. किनारी व सागरी जैवविविधता केंद्र, ऐरोली येथे 'जायंट ऑफ द सी' संग्रहालय बनवण्याकरिता मान्यता मिळाली आहे. ह्या प्रकल्पासाठी दहा कोटींचा निधी मिळाला असून लवकरच ह्याचे काम सुरू होणार आहे. या अंतर्गत देव मासा, डॉल्फिन्स, शाक्स सारख्या सागरी महाकाय प्राण्यांचे सांगाडे व पुतळे उभारण्यात येणार आहेत. त्यासाठी प्रकल्प व्यवस्थापन सल्लागारची नेमणूक करण्यासाठी मान्यता मिळाली आहे.

५. मालवण सागरी अभयारण्य हे सिंधुदुर्गातील संरक्षित क्षेत्र आहे परंतु ह्या अभयारण्याला स्थानिकांकडून विरोध करण्यात आला होता. २०१७-१८ च्या व्यवस्थापन परिणामकारकता मूल्यमापन अहवालात मालवण सागरी अभयारण्याच्या क्षेत्राचा फेरविचार करण्याचे सुचविले होते ज्यात मानवी हस्तक्षेपाच्या जागांना वगळण्याचे तसेच नजीकच्या जैवविविधता समृद्ध भागांना समाविष्ट करण्याचे सुचविले आहे. वरील सूचनांचे मूल्यांकन करण्याकरिता भारतीय वन्य जीवन संस्थेने ४०.०५ लाखांचा प्रस्ताव कांदळवन कक्षाकडे दिला होता. या अभ्यासाकरिता नियामक मंडळाने मान्यता दिली आहे.
६. सिंधुदुर्ग मध्ये आढळणाऱ्या डॉल्फिन्स चा सखोल अभ्यास आणि सागरी कासवांच्या स्थलांतरावरच्या अभ्यासाला नियामक मंडळाने मान्यता दिली आहे.

